

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล

พ.ศ. ๒๕๖๖

เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนศักยภาพของผู้ประกอบการ คุณภาพและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่จะส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค เห็นสมควรให้มีผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖ (๙) และ (๑๐) มาตรา ๒๙ (๔) และมาตรา ๓๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพร ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๖ ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ยาจากสมุนไพร” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามความใน (๑) ของบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์สมุนไพร” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานพยาบาล โรงพยาบาลหรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ปฏิบัติงานในลักษณะเดียวกันของกระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ สภากาชาดไทย และสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

ข้อ ๔ ให้ยาจากสมุนไพร ดังต่อไปนี้ เป็นผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล

(๑) ยาจากสมุนไพรตามบัญชี ๑ แนบท้ายประกาศนี้

(๒) ยาที่ใช้สำหรับกลุ่มโรคหรือกลุ่มอาการหรือมีสรรพคุณตามบัญชี ๒ แนบท้ายประกาศนี้

(๓) มีส่วนประกอบของสมุนไพรตามบัญชี ๓ แนบท้ายประกาศนี้

(๔) ยาจากสมุนไพรนอกจาก (๑) (๒) (๓) จะต้องมีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๔.๑) เป็นยาที่ใช้สำหรับโรคหรืออาการ ซึ่งจำเป็นต้องวินิจฉัยโดยการตรวจร่างกาย และรักษาโดยผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยด้านเวชกรรมไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีน ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม แล้วแต่กรณี

(๔.๒) เป็นยาที่มีความเสี่ยงสูง

(๔.๓) เป็นยาที่ใช้สำหรับสรรพคุณที่ผู้บริโภคทั่วไปไม่อาจเข้าใจได้ง่าย หรืออาจทำให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิด

(๔.๔) เป็นยาที่อาจมีการนำไปใช้ในทางที่ผิด ไม่เหมาะสมซึ่งก่อให้เกิดอันตรายหรือผลกระทบทางลบต่อสังคม

(๔.๕) เป็นยาที่มีวิธีการใช้ซับซ้อน

(๔.๖) เป็นยาที่อาจทำให้เกิดอาการข้างเคียงที่รุนแรง

ข้อ ๕ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล ต้องมีฉลากซึ่งแสดงรายละเอียดตามประกาศคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ (๗)

ข้อ ๖ ให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับ ผู้รับใบรับแจ้งรายละเอียด หรือผู้รับใบรับจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพรซึ่งเป็นผู้รับอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาลแก่สถานพยาบาลเท่านั้น เว้นแต่กรณีให้ผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์สมุนไพรขายให้แก่ผู้รับอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อทำหน้าที่ในการจัดจำหน่าย ผู้รับอนุญาตขายดังกล่าวต้องขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรนั้นแก่สถานพยาบาล

ข้อ ๗ ให้ผู้รับอนุญาตขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรควบคุมมิให้มีการขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาลให้แก่ประชาชนทั่วไป

ข้อ ๘ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า หรือขายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาลจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ (๖)

ข้อ ๙ การแสดงชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร สำหรับผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล ตามบัญชี ๑ ท้ายประกาศนี้ ให้เป็นชื่อตำรับตามที่ระบุในบัญชี ๑ ท้ายประกาศนี้ และต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ออกตามความในมาตรา ๑๕ (๗)

ทั้งนี้ การแสดงชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามวรรคหนึ่ง อาจแสดงชื่อด้วยภาษาต่างประเทศ หรืออาจแสดงควบคู่กับรูปแบบผลิตภัณฑ์ และอาจต่อท้ายด้วยความแรง เครื่องหมายทางการค้า ชื่อหรือสถานที่ของผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนตำรับ แจ้งรายละเอียด หรือจดแจ้งผลิตภัณฑ์สมุนไพรได้

ข้อ ๑๐ ผลิตภัณฑ์สมุนไพรตามข้อ ๔ (๒) และ (๓) ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ และผลิตก่อนวันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ขายได้ต่อไปและไม่ต้องดำเนินการตามประกาศนี้ ภายในสองปีนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

ชลน่าน ศรีแก้ว

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

บัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล
พ.ศ. ๒๕๖๖

บัญชี ๑ รายการยาจากสมุนไพร ประเภทตำรับยาแผนไทย

๑. ยาชिरนัคคีจระ

๑. ชื่อยา ยาชिरนัคคีจระ

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๒๐ กรัม
๑	กระเทียม	ราก	๖๐ กรัม
๒	ดีปลี	ช่อผล	๑๐ กรัม
๓	เปราะหอม	เหง้า	๑๐ กรัม
๔	แฝกหอม	ราก	๑๐ กรัม
๕	พริกไทย	ผลแก่	๑๐ กรัม
๖	ว่านน้ำ	เหง้า	๑๐ กรัม
๗	แห้วหมู	เหง้า	๑๐ กรัม

๓. สรรพคุณ

ขับลม แก้ลมอัมพาต ลมราทย์กัษ และลมปัดฆาต

๒. ยาประสะนํานม

๑. ชื่อยา ยาประสะนํานม

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสําคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๕ กรัม
๑	ขิงแห้ง	เหง้า	๑๕ กรัม
๒	สมอไทย	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๓	แห้วหมู	เหง้า	๑๕ กรัม

๓. สรรพคุณ

กินแปรนํานมร้ายให้เป็นที่

๓. ยาถ่ายพยาธิพรหมกิจ

๑. ชื่อยา ยาถ่ายพยาธิพรหมกิจ

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๑๓๕ กรัม
๑	ราชพฤกษ์	เนื้อในฝัก	๖๗.๕ กรัม
๒	ขี้กาขาว	ราก	๗.๕ กรัม
๓	ขี้กาแดง	ราก	๗.๕ กรัม
๔	ตองแตก	ราก	๗.๕ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๗.๕ กรัม
๖	มะขามป้อม	เนื้อผล	๗.๕ กรัม
๗	ส้มป่อย	ใบ	๗.๕ กรัม
๘	สมอไทย	เนื้อผล	๗.๕ กรัม
๙	หอม	หัว	๗.๕ กรัม
๑๐	สมอพิเภก	เนื้อผล	๗.๕ กรัม

๓. สรรพคุณ

ถ่ายพยาธิ ตานโจร

๔. ยาสุวรรณเกษรา

๑. ชื่อยา ยาสุวรรณเกษรา

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๐๕ กรัม
๑	กระลำพัก	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๒	กฤษณา	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๓	โกฐก้านพร้าว	รากและเหง้า	๑๕ กรัม
๔	โกฐเขมา	เหง้า	๑๕ กรัม
๕	โกฐเชียง	รากแขนง	๑๕ กรัม
๖	โกฐสอ	ราก	๑๕ กรัม
๗	โกฐหัวบัว	เหง้า	๑๕ กรัม
๘	ขอนดอก	แก่นที่มีราลง	๑๕ กรัม
๙	จันทน์ขาว	แก่น	๑๕ กรัม
๑๐	จันทน์แดง หรือ ลักจั่น	แก่น (จันทน์แดง) หรือ แก่นที่มีราลง (ลักจั่น)	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๐๕ กรัม
๑๑	ชะลูด	เปลือกเถา	๑๕ กรัม
๑๒	เทพทาโร	เนื้อไม้	๑๕ กรัม
๑๓	เทียนขาว	ผล	๑๕ กรัม
๑๔	เทียนดำ	เมล็ด	๑๕ กรัม
๑๕	เทียนแดง	เมล็ด	๑๕ กรัม
๑๖	เทียนเขาวพानी	ผล	๑๕ กรัม
๑๗	เทียนสัตตบุษย์	ผล	๑๕ กรัม
๑๘	บัวจงกลนี้	ดอก	๑๕ กรัม
๑๙	บัวนิลุบล	ดอก	๑๕ กรัม
๒๐	บัวลินจง	ดอก	๑๕ กรัม
๒๑	บัวสัตตบรรณ	ดอก	๑๕ กรัม
๒๒	บัวสัตตบุษย์	ดอก	๑๕ กรัม
๒๓	สน	แก่น	๑๕ กรัม
๒๔	สมุลแว้ง	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๒๕	สักขี	แก่น	๑๕ กรัม
๒๖	รากสามสิบ	ราก	๑๕ กรัม
๒๗	อบเชย	เปลือกต้น	๑๕ กรัม

๓. สรรพคุณ

บำรุงครรภ์ แก้ไขในครรภ์รักษา

๕. ยาประสะว่านนางคำ

๑. ชื่อยา ยาประสะว่านนางคำ

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๐๐ กรัม
๑	ว่านนางคำ	เหง้า	๑๕๐ กรัม
๒	เทียนดำ	เมล็ด	๑๕ กรัม
๓	เปราะหอม	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	ไพล	เหง้า	๑๕ กรัม
๕	มะกรูด	ผิว*	๑๕ กรัม
๖	ว่านน้า	เหง้า	๑๕ กรัม
๗	แสมทะเล	แก่น	๑๕ กรัม
๘	แสมสาร	แก่น	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๓๐๐ กรัม
๙	การบูร	-	๗.๕ กรัม
๑๐	ขิงแห้ง	เหง้า	๗.๕ กรัม
๑๑	ดินประสีว	-	๗.๕ กรัม
๑๒	ดีปลี	ข้อผล	๗.๕ กรัม
๑๓	พริกไทย	ผลแก่	๗.๕ กรัม
๑๔	สารส้มสะตุ	-	๗.๕ กรัม**

* ผิวมะกรูดอาจมีส่วนของเปลือกผลชั้นกลาง (Mesocarp) ที่ไม่สามารถแยกออกได้ ติดมาบ้าง

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๓. สรรพคุณ

ขับโลหิตและน้ำคาวปลาในสตรีหลังคลอด

๖. ยาแก้ลมอัมพฤกษ์

๑. ชื่อยา ยาแก้ลมอัมพฤกษ์

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๗๐ กรัม
๑	กระเทียม	หัว	๕ กรัม
๒	การบูร	-	๕ กรัม
๓	กุ่มน้ำ	เปลือกต้น	๕ กรัม
๔	กุ่มบก	เปลือกต้น	๕ กรัม
๕	เกลือสินเธาว์*	-	๕ กรัม
๖	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๕ กรัม
๗	ข่า	เหง้า	๕ กรัม
๘	เจตมูลเพลิงแดง	ราก	๕ กรัม
๙	ดอกจันทน์	เยื่อหุ้มเมล็ด	๕ กรัม
๑๐	ทองหลางใบมน	เปลือกต้น	๕ กรัม
๑๑	ผักเสี้ยนผี	ทั้งต้น	๕ กรัม
๑๒	พริกไทยล่อน	เมล็ดจากผลสุก	๕ กรัม
๑๓	ไพล	เหง้า	๕ กรัม
๑๔	ลูกจันทน์	เมล็ด	๕ กรัม

* เกลือสินเธาว์ที่ใช้เป็นเกลือภูเขาหรือเอือด เช่น เกลือสินเธาว์จากอำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน, อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และอำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

๓. สรรพคุณ

บรรเทาอาการปวดตามเส้นเอ็นและกล้ามเนื้อ มือเท้าตึงหรือชา

๗. ยาทาพระเส้น

๑. ชื่อยา ยาทาพระเส้น

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๔๓ กรัม
๑	มะค่าไก่	ใบ	๑๖ กรัม
๒	ขี้เหล็ก	ใบ	๔ กรัม
๓	ตองแตก	ใบ	๔ กรัม
๔	ตะไคร้หอม	เหง้าและก้านใบ	๔ กรัม
๕	มะขาม	ใบ	๔ กรัม
๖	เลี่ยน	ใบ	๔ กรัม
๗	กระชาย	เหง้าและราก	๑ กรัม
๘	กระเทียม	หัว	๑ กรัม
๙	ข่า	เหง้า	๑ กรัม
๑๐	พริกไทย	ผลแก่	๑ กรัม
๑๑	มหาหิงคุ์	ยางจากราก	๑ กรัม
๑๒	ยาดำ	ยางจากใบ	๑ กรัม
๑๓	หอม	หัว	๑ กรัม

๓. สรรพคุณ

แก้เส้นพิการ แก้ลมอัมพาต ลมปัตฆาต กล่อน ตะคริว ลมจับโปง ปวดเมื่อย

๘. ตำรับยาแก้โรคจิต

๑. ชื่อยา ยาแก้โรคจิต

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๗๐ กรัม
๑	ระย่อม	ราก	๒๘๕ กรัม
๒	มะรุม	เปลือกต้น	๙๐ กรัม
๓	กุ่มน้ำ	เปลือกต้น	๓๐ กรัม
๔	กัญชา	ก้านใบ	๑๕ กรัม
๕	จันทน์เทศ	แก่น	๑๕ กรัม
๖	บอระเพ็ด	เถา	๑๕ กรัม
๗	เปล้าน้อย	ลำต้น หรือ ราก	๑๕ กรัม
๘	เปล้าใหญ่	ลำต้น หรือ ราก	๑๕ กรัม

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๕๗๐ กรัม
๙	มะตูม	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๑๐	โมกมัน	เปลือกต้น	๑๕ กรัม
๑๑	รางแดง	เถา	๑๕ กรัม
๑๒	สนเทศ	แก่น	๑๕ กรัม
๑๓	หญ้าชันกาด	หัว	๑๕ กรัม
๑๔	แห้วหมู	หัว	๑๕ กรัม

๓. สรรพคุณ

ลดภาวะเครียดและวิตกกังวลที่มีอาการนอนไม่หลับ

๙. ยาปะโตลาธิคุณ

๑. ชื่อยา ยาปะโตลาธิคุณ

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๘๒.๕ กรัม
๑	มะขามป้อม	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๒	สมอพิเภก	เนื้อผล	๑๕ กรัม
๓	ชิงแห้ง	เหง้า	๗.๕ กรัม
๔	ราชพฤกษ์	เนื้อในฝัก	๗.๕ กรัม
๕	กระดอม	ผล*	๓.๗๕ กรัม
๖	จันทน์ขาว	แก่น	๓.๗๕ กรัม
๗	บอระเพ็ด	เถา	๓.๗๕ กรัม
๘	ลูกผักชีล้อม	ผล	๓.๗๕ กรัม
๙	แฝกหอม	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๐	มะคำดีควาย	เนื้อผล	๓.๗๕ กรัม**
๑๑	มะตูม	ผลอ่อน	๓.๗๕ กรัม
๑๒	สะค้าน	เถา	๓.๗๕ กรัม
๑๓	เสนียด	ราก	๓.๗๕ กรัม
๑๔	แห้วหมู	เหง้า	๓.๗๕ กรัม

* ผลกระดอมไม่ใช่ผลสุก เนื่องจากผลสุกจะมีพิษ

** น้ำหนักของตัวยาที่ผ่านการเตรียมวัตถุดิบก่อนใช้ปรุงยา

๓. สรรพคุณ

แก้ไข้เพื่อกำเดาและเสมหะ แก้ไข้จับวันเว้นวัน

๑๐. ยาถ่ายไข้พิษไข้กาฬ

๑. ชื่อยา ยาถ่ายไข้พิษไข้กาฬ

๒. สูตรตำรับยา

ตัวยาสำคัญ

ลำดับ	ตัวยา	ส่วนที่ใช้	น้ำหนักยา ๒๗๗.๕๐ กรัม
๑	คุน	เนื้อในฝัก	๑๐๕ กรัม
๒	ขมิ้นอ้อย	เหง้า	๑๕ กรัม
๓	ข่า	เหง้า	๑๕ กรัม
๔	ไผ่ป่า	ใบ	๑๕ กรัม
๕	มะกา	ใบ	๑๕ กรัม
๖	มะขาม	ใบ	๑๕ กรัม
๗	มะเฟือง	ใบ	๑๕ กรัม
๘	มะยม	ใบ	๑๕ กรัม
๙	ยาดำ	ยางจากใบ	๑๕ กรัม
๑๐	ส้มป่อย	ใบ	๑๕ กรัม
๑๑	หญ้าปากควาย	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๑๒	หญ้าแพรก	ทั้งต้น	๑๕ กรัม
๑๓	ดินประสิว	-	๗.๕ กรัม

๓. สรรพคุณ

ถ่ายไข้พิษ ไข้กาฬ

บัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล
พ.ศ. ๒๕๖๖

บัญชี ๒ กลุ่มโรคหรือกลุ่มอาการหรือสรรพคุณ

๑. ยาแผนไทย

เงื่อนไขของสถานพยาบาล - สถานพยาบาลที่มีผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
ด้านเวชกรรมไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์

กลุ่มโรคหรือกลุ่มอาการหรือมีสรรพคุณตามศาสตร์การแพทย์แผนไทย ดังนี้

- ๑.๑ ไข้สันนิบาตหน้าเพลิง
- ๑.๒ น้ำคาวปลาเป็นพิษ
- ๑.๓ โลหิตต้องพิฆาต
- ๑.๔ โลหิตเน่า
- ๑.๕ ต้อ
- ๑.๖ กัปปิ หรือ กัปปิโป
- ๑.๗ ทันตะบุพผา
- ๑.๘ มานลม
- ๑.๙ มานโลหิต
- ๑.๑๐ มานน้ำ
- ๑.๑๑ มานหิน
- ๑.๑๒ สะเก็ดเงิน หรือโรคที่เกี่ยวข้องกับสะเก็ดเงินหรือเรื้อนกวาง
- ๑.๑๓ วัณโรคภายในร่างกาย
- ๑.๑๔ ฝีพองพระสมุท หรือฝีพองสมุท
- ๑.๑๕ ดีซ่าน

หมายเหตุ : กลุ่มโรคหรือกลุ่มอาการหรือสรรพคุณตามศาสตร์การแพทย์แผนไทยมีที่มาจากบัญชีรหัสกลุ่มโรค
อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนไทย (ICD 10-TM) ฉบับ ๒๐๑๕ จัดทำโดยกรมการแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ทางเลือก

๒. ยาแผนจีน

เงื่อนไขของสถานพยาบาล - สถานพยาบาลที่มีผู้ประกอบวิชาชีพเป็นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีน กลุ่มโรคหรือกลุ่มอาการหรือมีสรรพคุณตามศาสตร์การแพทย์แผนจีน ดังนี้

๒.๑ บิด [痢疾 (痢疾) Lì jí]

รหัสอ้างอิงตามบัญชีรหัสกลุ่มโรคอาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนจีน : U78.020 Dysentery (3.1.10)

๒.๒ ปอดอักเสบ (ฝีในปอด) [肺癰 (肺癰) Fèi yōng]

รหัสอ้างอิงตามบัญชีรหัสกลุ่มโรคอาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนจีน : U78.085 Lung abscess (3.1.53)

๒.๓ เจ็บที่หัวใจ [心痛 (心痛) Xīn tòng]

รหัสอ้างอิงตามบัญชีรหัสกลุ่มโรคอาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนจีน : U78.103 Heart pain (3.1.60)

๒.๔ ดีซ่าน [黄疸 (黄疸) Huáng dǎn]

รหัสอ้างอิงตามบัญชีรหัสกลุ่มโรคอาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนจีน : U78.140 Jaundice (3.1.100)

๒.๕ โรคนิ่วในทางเดินปัสสาวะ [石淋 (石淋) Shí lín]

รหัสอ้างอิงตามบัญชีรหัสกลุ่มโรคอาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนจีน : U78.172 Stone strangury (3.1.122)

๒.๖ โรคปัสสาวะขัดปนเลือด [血淋 (血淋) Xiě lín]

รหัสอ้างอิงตามบัญชีรหัสกลุ่มโรคอาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนจีน : U78.174 Blood strangury (3.1.124)

๒.๗ จ้ำเลือด [紫斑 (紫斑) Zǐ bān]

รหัสอ้างอิงตามบัญชีรหัสกลุ่มโรคอาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนจีน : U78.206 Purpura (3.1.148)

หมายเหตุ : บัญชีรหัสกลุ่มโรค อาการและหัตถการด้านการแพทย์แผนจีน (ICD 10-TM) จัดทำโดยกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก พ.ศ. ๒๕๕๙

บัญชีแนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ขายเฉพาะให้กับสถานพยาบาล
พ.ศ. ๒๕๖๖

บัญชี ๓ ส่วนประกอบของสมุนไพร

ลำดับ	ชื่อสามัญ	ชื่อวิทยาศาสตร์หรือชื่อเคมี
๑	หธาแดง หรือกัมมะถันแดง หรือหธาหิน หรือมโนศิลา หรือมาดแดง (realgar)	Arsenic disulphide (As_2S_2)
๒	หธาถลึงทอง หรือหธาทอง หรือหธา (orpiment)	Arsenic trisulphide (As_2S_3)
๓	ชาดก้อน หรือชาดจอสเส หรือชาดผง หรือชาดหระคุณจีน (cinnabar)	Mercuric sulphide (HgS)